ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра менеджменту, маркетингу та ІТ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан економічного факультету
_____ Наталія КИРИЧЕНКО
“30 ”вересня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 17 ПЕДАГОГІКА ТА ПЕДАГОГІЧНА МАЙСТЕРНІСТЬ ТРЕНЕРА

(назва навчальної дисципліни)

освітній ступінь Бакалавр
(бакалавр, магістр)

спеціальність 017 Фізична культура і спорт
(шифр і назва спеціальності)

спеціалізація (ОПП) «Менеджмент у спортивній діяльності»
(назва освітньої-професійної програми)

факультет Економічний
(назва факультету)

2024 – 2025 навчальний рік

Робоча програма з дисципліни «Історія фізичної культури та спорту» для
(назва навчальної дисципліни)
здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньо-професійною програмою *«Менеджмент у спортивній діяльності»* спеціальністю *017 «Фізична культура і спорт»*

Розробники: *Шалар Олег Григорович - кандидат педагогічних наук, доцент кафедри менеджменту, маркетингу та ІТ, доцент*

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри менеджменту, маркетингу та інформаційних технологій
Протокол від «05» вересня 2024 року № 1а

Завідувач кафедри менеджменту,
маркетингу та інформаційних технологій _____ Ганна ЖОСАН
(підпис) (ім'я, прізвище)

«05» вересня 2024 року

Схвалено методичною комісією економічного факультету
Протокол від «30» вересня 2024 року № 2

Затверджено на Вченій раді економічного факультету
Протокол від «30» вересня 2024 року № 2

© Олег ШАЛАР, 2024

1. Опис навчальної дисципліни

<table>
<tr><td rowspan="2">Найменування показників</td><td rowspan="2">Галузь знань, спеціальність, освітній рівень</td><td>Характеристика навчальної дисципліни</td></tr>
<tr><td>денна форма навчання</td></tr>
<tr><td>Кількість кредитів – 4</td><td>Галузь знань
01 Освіта / Педагогіка</td><td>Нормативна</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Змістових частин – 2</td><td rowspan="4">Спеціальність
017 «Фізична культура і спорт»</td><td>Рік підготовки:</td></tr>
<tr><td>2-й</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Загальна кількість годин – 120</td><td>Семестр</td></tr>
<tr><td>3-й</td></tr>
<tr><td rowspan="7">Тижневих годин для денної форми навчання:
аудиторних – 3
самостійної роботи студента –3</td><td rowspan="7">Освітній рівень: бакалавр</td><td>Лекції</td></tr>
<tr><td>30 год.</td></tr>
<tr><td>Практичні</td></tr>
<tr><td>30 год.</td></tr>
<tr><td>Самостійна робота</td></tr>
<tr><td>60 год.</td></tr>
<tr><td>Вид і форма контролю: екзамен</td></tr>
</table>

* Примітка:

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить

для денної форми навчання – 60/60

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Програма навчальної дисципліни «Педагогіка та педагогічна майстерність тренера» розроблена для здобувачів вищої освіти спеціальності 017 Фізична культура і спорт, рівня бакалавр.

Мета викладання дисципліни полягає у адаптуванні педагогічних знань конкретно до діяльності тренера, керівника спортивних секцій

Завдання:

- озброєння студентів основами педагогічних знань: з методології педагогіки, закономірностях розгортання педагогічних явищ, морального та психічного розвитку юних спортсменів; з методики формування спортивних команд;
- сприяти формуванню світогляду у майбутніх фахівців, їх особистісному росту;
- формування творчого підходу до своєї професії у студентів факультету фізичного виховання та спорту;
- формувати у студентів уміння аналізувати педагогічні ситуації;
- перейматися внутрішнім світом юних спортсменів;
- вживати психологічні знання в практику спілкування, навчання та виховання.

3. Результати навчання за дисципліною та їх співвідношення із програмними результатами навчання

Програмні компетентності	Програмні результати
ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері фізичної культури і спорту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів наук з фізичного виховання і спорту, та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.	ПРН 5. Засвоювати нову фахову інформацію, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег ПРН 7. Здійснювати навчання руховим діям та розвиток рухових якостей людини в умовах різних форм організації занять фізичними вправами. ПРН 9. Демонструвати готовність до зміцнення особистого та громадського здоров'я шляхом використання рухової активності людини та інших чинників здорового способу життя, проведення роз'яснювальної роботи серед різних груп населення. ПРН 10. Оцінювати рухову активність людини та її фізичний стан, складати та реалізовувати програми кондиційного тренування, організовувати та проводити фізкультурнооздоровчі заходи. ПРН 11. Обґрунтовувати вибір заходів з фізкультурно-спортивної реабілітації та адаптивного спорту ПРН 17. Знати та розуміти сутність, принципи, методи, форми та організацію процесу навчання і виховання людини. ПРН 18. Аналізувати психічні процеси,
ЗК 1. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.	
ЗК 4. Здатність працювати в команді	
ЗК 5. Здатність планувати та управляти часом.	
ЗК 8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.	
ЗК 10. Здатність бути критичним і самокритичним.	
ЗК 12. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	
ФК 10. Здатність здійснювати навчання, виховання та соціалізацію людини у сфері фізичної культури і спорту, застосовуючи різні педагогічні методи та прийоми.	
ФК 14. Здатність до безперервного професійного розвитку.	

	стани та властивості людини під час занять фізичною культурою і спортом. ПРН 21. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

4. Програма навчальної дисципліни

Змістова частина № 1
"*Педагогічні складові спорту*"

Тема 1. Предмет та завдання педагогіки фізичної культури.

1. Сутність педагогіки фізичної культури, її предмет і завдання
2. Джерела та причини виникнення педагогіки фізичної культури
3. Методи науково-педагогічних досліджень

Тема 2. Система освіти в Україні.

1. Поняття системи освіти, її структура
2. Принципи освіти в Україні
3. Завдання закладів освіти

Тема 3. Дидактичні основи ефективності тренувального процесу.

1. Принцип свідомості і активності
2. Принцип систематичності, прогресування та підкріплення
3. Принцип індивідуалізації та моделювання змагальної діяльності

Тема 4. Закономірності формування умінь (навичок).

1. Сутність поняття «уміння» і «навичка».
2. Стадії формування рухового уміння (навички).
3. Роль свідомості і мислення у руховому навчанні.

Тема 5. Навчання на заняття спортом.

1. Навчання спортивній техніки.
2. Навчання знанням на заняттях спортом.
3. Навчання спортивній тактиці.

Тема 6. Керування фізичним розвитком та забезпечення фізичної підготовленості.

1. Фізичний розвиток та його показники.
2. Забезпечення фізичної підготовленості.
3. Педагогічні аспекти розвитку рухових якостей.

Тема 7. Планування та побудова спортивно-педагогічного процесу.

1. Технологія керування спортивною підготовкою.
2. Визначення індивідуальних особливостей і можливостей спортсменів.
3. Встановлення мети та моделювання підготовленості в спорті.
4. Основні засоби контролю та обліку.

Змістова частина № 2
"*Соціально-педагогічні аспекти спорту*"

Тема 8. Виховання в умовах занять фізичною культурою.

1. Мета і завдання при заняттях фізичною культурою
2. Особливості виховного процесу, його принципи та засоби
3. Методи виховання

Тема 9. Виховання на заняттях спортом.

1. Вплив спорту на всебічний розвиток людини.
2. Вплив спорту на формування моральних якостей.
3. Вплив спорту на інтелектуальний розвиток.

Тема 10. Формування моральності учнів в процесі занять фізично культурою.

1. Умови формування моральності учнів
2. Етапи формування моральної поведінки
3. Формування моральних якостей

Тема 11. Виховання учнів з відхиленням від норм поведінки в процесі занять фізичною культурою.

1. Недисциплінованість учнів та її причини
2. Способи виховання дисциплінованості і виправлення недисциплінованості учнів
3. Виховання важких підлітків в процесі занять фізичною культурою.

Тема 12. Розвиток і формування особистості.

1. Поняття про розвиток і формування
2. Біологічне і соціальне у розвитку людини
3. Акселерація та вікова періодизація дітей

Тема 13. Спортивна форма як прояв вищої готовності до змагань.

1. Сутність спортивної форми
2. Готовність до змагань (мобілізаційна готовність)
3. Формування впевненості у свої можливості

Тема 14. Особливості спортивної кар'єри.

1. Етапи і кризи спортивної кар'єри
2. Проблеми спортсменів на різних етапах спортивної кар'єри
3. Способи подолання кризи

Тема 15. Специфіка діяльності тренера у ДЮСШ.

1. Особливості діяльності тренера у ДЮСШ
2. Психолого-педагогічний такт тренера-викладача
3. Культура мови тренера
4. Форми впливу тренера на спортсменів

5. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових частин і тем	Кількість годин			
	І семестр			
	денна форма			
	усього	у тому числі		
		л	п	с.р.
1	2	3	4	5

Змістова частина 1. ***Педагогічні складові спорту***				
Тема 1. Предмет та завдання педагогіки фізичної культури	8	2	2	4
Тема 2. Система освіти в Україні.	8	2	2	4
Тема 3. Дидактичні основи ефективності тренувального процесу.	8	2	2	4
Тема 4. Закономірності формування умінь (навичок).	8	2	2	4
Тема 5. Навчання на заняття спортом.	8	2	2	4
Тема 6. Керування фізичним розвитком та забезпечення фізичної підготовленості.	8	2	2	6
Тема 7. Планування та побудова спортивно-педагогічного процесу.	10	2	2	6
Разом за змістовою частиною 1	60	14	14	32
Змістова частина 2. ***Соціально-педагогічні аспекти спорту***				
Тема 8. Виховання в умовах занять фізичною культурою.	8	2	2	3
Тема 9. Виховання на заняттях спортом.	8	2	2	3
Тема 10. Формування моральності учнів в процесі занять фізично культурою.	8	2	2	3
Тема 11. Виховання учнів з відхиленням від норм поведінки в процесі занять фізичною культурою.	8	2	2	3
Тема 12. Розвиток і формування особистості.	8	2	2	3
Тема 13. Спортивна форма як прояв вищої готовності до змагань.	8	2	2	3
Тема 14. Особливості спортивної кар’єри.		2	2	5
Тема 15. Специфіка діяльності тренера у ДЮСШ.		2	2	5
Разом за змістовою частиною 2	60	16	16	28
Усього	**120**	**30**	**30**	**60**

6. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		денна форма
1	2	3
1	Тема 1. Основні поняття предмета педагогіки фізичної культури (виховання, розвиток). Основні поняття предмета педагогіки фізичної культури (навчання, освіта, виховання). Методи педагогічного дослідження (вивчення документації, відомості від компетентних осіб). Методи дослідження педагогічних проблем фізичної культури (спостереження, бесіда). Методи дослідження педагогічних проблем фізичної культури (самооцінка, соціометрія).Методи дослідження педагогічних проблем фізичної культури.	2

2	Тема 2. Послідовність навчання спортивній техніки та шляхи її оволодіння. Фактори біомеханічного характеру помилок спортивної техніки. Фактори фізіологічного характеру помилок спортивної техніки. Фактори спортивно-педагогічного та психолого-педагогічного характеру помилок спортивної техніки. Фактори середовища (умови середи дії), як причини помилок спортивної техніки.	2
3	Тема 3. Допоміжні вправи, що використовуються щодо навчання спортивній техніки. Варіювання зусиль та регулювання умов, як суттєвий фактор удосконалення спортивної техніки. Розвиток рухових якостей та координація дихання із рухами, як умови оволодіння спортивною технікою. Методичні вказівки щодо оволодіння загальною та спеціальною тактичною підготовленістю.	2
4	Тема 4. Спортивна орієнтація та спортивний відбір (перший-другий показники). Спортивна орієнтація та спортивний відбір (третій-п’ятий показник. Спортивна орієнтація та спортивний відбір (шостий-сьомий показник) Спортивна орієнтація та спортивний відбір (восьмий показник). Сутність управління та його особливості у навчальному процесі.	2
5	Тема 5. Методичні вказівки щодо розвитку швидкісної витривалості. Методика розвитку гнучкості. Методика розвитку рівноваги. Методика розвитку здібності до довільного розслабленню м’язів. Методика розвитку спритності, ритмічності, стрибучості, координованості.	2
6	Тема 6. Методика розвитку сили. Методичні вказівки щодо збільшення м’язової маси. Методика розвитку швидкості. Причини виникнення швидкісного бар’єру та розвиток швидкості реакції. Методика розвитку витривалості.	2
7	Тема 7. Група принципів, що характеризують змістовну сторону виховного процесу. Група принципів, що визначають умови в яких варто проводити виховання. Група принципів, що містить вимоги до організації виховного процесу. Група принципів, що містить методичні вимоги до здійснення виховного впливу. Засоби виховання, що використовують в спортивній діяльності. Методи формування моральної свідомості.. Загальна характеристика методів організації життя і діяльності.	4
8	Тема 8. Вплив спорту на вольові якості. Вплив спорту на почуття та емоційну сферу. Спорт і естетичне виховання. Можливість негативного впливу спорту на особистість. Місце колективу серед інших групових об’єднань. Колектив як засіб виховання, його ознаки і етапи розвитку. Громадська думка і традиції – основні регулятори колективних	2

	відношень.	
9	Тема 9. Виховання – об'єктивна потреба тренера. Керівництво навчально-виховним процесом та рівні педагогічної майстерності. Постановка виховних завдань. Зміст виховних завдань. Комплексний підхід до виховання та складання плану виховної роботи. Ведення особистих щоденників вихованцями та керівництво самовихованням.	2
10	Тема 10. Поняття дисципліни та порушення, що викликані незнанням або помилковим розумінням дисциплінарних норм. Порушення дисципліни, що викликані недостатньою вихованістю учнів. Прагнення пізнати свої можливості і придбати авторитет у товаришів. Порушення дисципліни, що викликане емоційною збудженістю класу. Порушення ділових взаємовідносин з вчителем.	2
11	Тема 11. Визначення лідерства та його ознаки. Види лідерів. Механізми висування лідерів. Особливості авторитету спортсменів. Конкуренція між лідерами та їх співвідношення.	2
12	Тема 12. Вартість спортивної кар'єри та її задоволеність. Особливості спортивної кар'єри у чоловіків і жінок. Специфіка керівництва жіночими спортивними колективами. Соціально-психологічні особливості прийняття тренером нової команди.	2
13	Стилі спілкування тренерів. Індивідуалізація педагогічного впливу тренерів на спортсменів. Особливості секундування тренером спортсменів на змаганнях.	2
14	Тема 13. Авторитет спортивного педагога. Особливості професії тренера і вчителя фізичної культури. Функції тренера. Вимоги до особистості тренера.	2
15	Тема 14. Поняття за педагогічні здібності. Проектувальні та конструктивні здібності. Організаційні здібності. Комунікативні здібності. Гностичні здібності педагога.	2
	Разом	**30**

7. Самостійна робота

Передбачається, що в період вивчення дисципліни здобувач самостійно розв'язує домашнє завдання, вивчає матеріал курсу в процесі підготовки до практичних занять та семінарів, а також в цілому перед сесією. Частка самостійної роботи при вивченні навчальної дисципліни складає не менше 50 %

Перелік питань для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		денна форма
1	2	3

1	Тема.1 Предмет та категорії педагогіки. Особливості діяльності у фізичній культурі	4
2	Тема 2. Фактори фізіологічного характеру помилок спортивної техніки. Фактори спортивно-педагогічного та психолого-педагогічного характеру помилок спортивної техніки	4
3	Тема 3. Ідеомоторне тренування. Роль повторення і пам'яті у руховому на учінні. Роль зворотного зв'язку у розучуванні рухової дії. Роль помилок у на учінні. Роль методів навчання в успішності формування рухових навичок.	4
4	Тема 4. Сутність, функції, категорії, види та завдання навчання. Закономірності та принципи навчання.	4
5	Тема 5. Підготовка спортивних резервів. Управління процесом підготовки у обраному виді спорту.	4
6	Тема 6. Спортивна орієнтація та спортивний відбір	4
7	Тема 7. Багаторічний план спортивної підготовки. Планування та побудова занять спортом протягом року. Змагальна підготовка у річному циклі тренувань	4
8	Тема 8. Закономірності, принципи та засоби виховання. Концепції загальних методів спортивного виховання	4
9	Тема 9. Компоненти та функції педагогічного управління. Інтеграція навчаючих та виховуючи впливів	4
10	Тема 10. Прагнення пізнати свої можливості і придбати авторитет у товаришів. Порушення дисципліни, що викликане емоційною збудженістю класу. Порушення ділових взаємовідносин з вчителем	4
11	Тема 11. Визначення лідерства та його ознаки. Види лідерів.	4
12	Тема 12. Механізми висування лідерів. Особливості авторитету спортсменів. Конкуренція між лідерами та їх співвідношення	4
13	1. Тема 13. Специфіка діяльності тренера у ДЮСШ	4
14	Тема 14. Соціально-психологічні особливості прийняття тренером нової команди. Стилі спілкування тренерів	4
15	Тема 15. Авторитет спортивного педагога. Особливості професії тренера і вчителя фізичної культури. Функції тренера.	4
	Разом	**60**

Самостійна робота визначається як навчальна діяльність здобувача, спрямована на вивчення і оволодіння матеріалом навчальної дисципліни без участі викладача. Характерними ознаками цього є наявність завдання і цільової установки на його виконання. Кожному здобувачу видаються питання для рефератів, дискусій, підготовки доповідей, інформаційних повідомлень з проблемних питань. Таке завдання виконується самостійно при консультуванні викладачем протягом вивчення навчальної дисципліни відповідно до графіка

навчального процесу.

Завдання для самостійної роботи

Змістовна частина № 1 "*Педагогічні складові спорту*"

1. Скласти конспект та підготувати доповідь або презентацію за матеріалами теми № 1 для самостійної роботи.
2. Скласти конспект та підготувати доповідь або презентацію за матеріалами теми № 2 для самостійної роботи.
3. Скласти конспект та підготувати доповідь або презентацію за матеріалами теми № 3 для самостійної роботи.
4. Скласти конспект та підготувати доповідь або презентацію за матеріалами теми № 4 для самостійної роботи.
5. Скласти конспект та підготувати доповідь або презентацію за матеріалами теми № 5 для самостійної роботи.
6. Скласти конспект та підготувати доповідь або презентацію за матеріалами теми № 6 для самостійної роботи.
7. Скласти конспект та підготувати доповідь або презентацію за матеріалами теми № 7 для самостійної роботи.
8. Скласти конспект та підготувати доповідь або презентацію за матеріалами теми № 8 для самостійної роботи.
9. Скласти конспект та підготувати доповідь або презентацію за матеріалами теми № 9 для самостійної роботи.
10. Скласти конспект та підготувати доповідь або презентацію за матеріалами теми № 10 для самостійної роботи.
11. Скласти конспект та підготувати доповідь або презентацію за матеріалами теми № 11 для самостійної роботи.

Методичні рекомендації для виконання завдань для самостійної роботи:

З переліку запропонованих тем здобувач повинен зробити конспект за запропонованими питаннями та підготувати доповідь або презентацію, яка дозволить якісно розкрити матеріал, що здобувач опрацював самостійно. В подальшому презентація доповідається під час семінарського заняття.

Презентація готується за допомогою програми PowerPoint або будь-якої іншої графічної програми. Об'єм презентації повинен становити близько 10-12 слайдів. До презентації дозволяється використовувати відео матеріал та аудіо супровід поданого матеріалу.

Під час виконання завдань, доповідей та презентацій здобувач повинен дотримуватись принципів академічної доброчесності й не допускати прояву плагіату.

Виконання завдань самостійної роботи також передбачає можливість написання реферативного повідомлення та публічного його захисту на семінарському занятті або круглому столі за наступними темами:

Тематика рефератів з дисципліни "Педагогіка та педагогічна майстерність тренера"

1. Сутність педагогіки фізичної культури, її предмет і завдання
2. Джерела та причини виникнення педагогіки фізичної культури
3. Методи науково-педагогічних досліджень
4. Поняття системи освіти, її структура
5. Принципи освіти в Україні
6. Завдання закладів освіти
7. Принцип свідомості і активності
8. Принцип систематичності, прогресування та підкріплення
9. Принцип індивідуалізації та моделювання змагальної діяльності
10. Сутність поняття «уміння» і «навичка».
11. Стадії формування рухового уміння (навички).
12. Роль свідомості і мислення у руховому навчанні.
13. Навчання спортивній техніки.
14. Навчання знанням на заняттях спортом.
15. Навчання спортивній тактиці.
16. Фізичний розвиток та його показники.
17. Забезпечення фізичної підготовленості.
18. Педагогічні аспекти розвитку рухових якостей.
19. Технологія керування спортивною підготовкою.
20. Визначення індивідуальних особливостей і можливостей спортсменів.
21. Встановлення мети та моделювання підготовленості в спорті.
22. Основні засоби контролю та обліку.
23. Мета і завдання при заняттях фізичною культурою
24. Особливості виховного процесу, його принципи та засоби
25. Методи виховання
26. Вплив спорту на всебічний розвиток людини.
27. Вплив спорту на формування моральних якостей.
28. Вплив спорту на інтелектуальний розвиток.
29. Умови формування моральності учнів
30. Етапи формування моральної поведінки
31. Формування моральних якостей
32. Недисциплінованість учнів та її причини
33. Способи виховання дисциплінованості і виправлення недисциплінованості учнів
34. Виховання важких підлітків в процесі занять фізичною культурою.
35. Сутність спортивної форми
36. Готовність до змагань (мобілізаційна готовність)
37. Формування впевненості у свої можливості
38. Етапи і кризи спортивної кар’єри
39. Проблеми спортсменів на різних етапах спортивної кар’єри
40. Способи подолання кризи
41. Особливості діяльності тренера у ДЮСШ
42. Психолого-педагогічний такт тренера-викладача
43. Культура мови тренера
44. Форми впливу тренера на спортсменів

8. Методи навчання

При вивченні дисципліни відбувається комплексне використання різноманітних методів організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності здобувачів та методів стимулювання і мотивації їх навчання, що сприяють розвитку творчих засад особистості майбутнього фахівця в обраній галузі з урахуванням індивідуальних особливостей учасників навчального процесу й спілкування.

З метою формування професійних компетентностей широко впроваджуються інноваційні методи навчання, що забезпечують комплексне оновлення традиційного педагогічного процесу. Це, наприклад, комп'ютерна підтримка навчального процесу, впровадження інтерактивних методів навчання, тощо.

9. Методи контролю

Педагогічний контроль здійснюється з дотриманням вимог об'єктивності, індивідуального підходу, систематичності і системності, всебічності та професійної спрямованості контролю.

Використання педагогічного контролю повинно сприяти підвищенню мотивації студентів-майбутніх фахівців до навчально-пізнавальної діяльності. Відповідно до специфіки спеціальності перевага надається контрольним роботам в який здобувач спирається на специфіку роботи в обраному виді спорту, які відбуваються по завершенню вивчення змістовної частини. Окремо враховуються результати виконання контрольних теоретичних тестових завдань, які мають чіткий перелік правильних відповідей.

Підсумкова оцінка за вивчення програмного матеріалу протягом семестру проводиться за наступними складовими:

- оцінювання роботи студентів у процесі семінарських занять;
- оцінювання, засвоєння завдань для самостійної роботи;
- проведення підсумків роботи під час підсумкової контрольної роботи.

Алгоритм підрахунку балів за накопичувальною системою оцінювання здобувачів представлений в розділі 11.

10. Підсумковий контроль.

Оцінювання здобувачів відбувається за накопичувальною системою оцінювання під час якої враховується низка чинників серед яких, відвідування занять, активність та якість роботи на семінарських заняття, своєчасне та якісне виконання завдань для самостійного опрацювання, виконання додаткових індивідуальних завдань.

По завершенню вивчення кожної змістовної частини передбачено виконання контрольної роботи або теоретичних тестових завдань, за які здобувачі отримують певну кількість балів у відповідності до критеріїв оцінювання. Окремо оцінюється й самостійна робота здобувачів протягом змістовної частини у вигляді самостійного виконання та публічного захисту повідомлень, рефератів та презентацій.

11. Алгоритм підрахунку балів
за накопичувальною системою оцінювання балів

Вид роботи	Бали	Кількість	Максимальна кількість балів
Відвідування лекційних занять	1	11	1 Х 11= 11
Відвідування семінарських занять	1	11	1 Х 11=11
Активна робота на семінарському занятті	3	11	3 Х 11=33
Своєчасне виконання самостійного завдання	1	11	1 Х 11=11
Захист самостійного завдання	2	11	2 Х 11=22
Теоретичний тест	3	2	3 Х 2=6
Залікове заняття	6	1	6 Х 1=6
Разом			**100**

Розподіл балів з дисципліни “Історія фізичної культури та спорту”
(форма контролю - залік)

Поточне оцінювання і контроль змістових частин (бали)																								**Підсумкова оцінка (залік)**
Змістова частина 1											**Змістова частина 2**													
Т1	**Т2**	**Т3**	**Т4**	**Т5**	**Т6**	**Т7**	**Т8**	**Т9**	**Т10**	**ПК ЗЧ 1**	**Т11**	**Т12**	**Т13**	**Т14**	**Т15**	**Т16**	**Т17**	**Т18**	**Т19**	**Т20**	**Т21**	**Т22**	**ПК ЗЧ 2**	
Max 1	**Max 7**	**Max 1**	**Max 7**	**Max 1**	**Max 7**	**Max 1**	**Max 7**	**Max 1**	**Max 10**	**Max 43**	**Max 1**	**Max 7**	**Max 1**	**Max 7**	**Max 1**	**Max 7**	**Max 1**	**Max 7**	**Max 1**	**Max 7**	**Max 1**	**Max 16**	**Max 57**	**Max 100**

12. Шкала оцінювання

Шкала рейтингу ХДАЕУ	**Оцінка за шкалою ЄКТС**	**Оцінка за національною шкалою**	
90-100	A	Відмінно	зараховано
82-89	B	Добре	
74-81	C		
64-73	D	Задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	Незадовільно	не зараховано
1-34	F	Незадовільно (з обов’язковим повторним вивченням курсу)	

13. Рекомендована література

Основна література.

1. Основи педагогічної майстерності (для студентів спеціальності 012 Дошкільна освіта) : навч.-метод. посібник / упоряд. Наталія Мачинська, Анна Федорович, Наталія Яремчук. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2020. – 286 с.

2. Педагогічна творчість і майстерність : хрестоматія / Уклад. Н. В. Гузій. – Київ : ІЗМН, 2000. – 168 с.

3. Філатова Л. С. Педагогічна майстерність: навчальний посібник для здобувачів вищої освіти педагогічних університетів за спеціальностями 013

Початкова освіта; 016 Спеціальна освіта. Харків : ХНПУ, 2021. 90 с.)

4. Фізкультурно-спортивна діяльність тренера з виду спорту : навчальний посібник / В. М. Сергієнко. – Суми: Сумський державний університет, 2022. – 184 с. 28.

5. Шалар О.Г., Андрєєва Р.І., Стрикаленко Є.А. Комунікативність тренера: психолого-педагогічна проблема [Текст] / Збірник тез за матеріалами IX Міжнародної науково-практичної конференції «Філософські обрії сьогодення»/ за ред. І. Варнавської. Херсон: ХДАЕУ, 2021. С. 111-113

Додаткова література.

1. Технологія психолого-педагогічного супроводу та розвитку суб'єктів спортивної діяльності: кол.моногр. / Т.В. Петровська, В.І. Воронова, О.Р. Гринь та ін. К.: Видавець Позднишев, 2021. 166с.

2. Гузар В.М., Стрикаленко Є.А., Шалар О.Г., Андрєєва Р.І. Ефективність використання допоміжного обладнання в швидкісно-силовій підготовці легкоатлетів / // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П.Драгоманова. Серія № 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт): зб. наукових праць /За ред. О.В. Тимошенка. – Київ: Видавництво НПУ імені М.П. Драгоманова, 2022. – Випуск 1 (145) 22. – С. 39-43. DOI 10.31392/NPU-nc.series15.2022.1(145).10

3. Шалар О.Г., Стрикаленко Є.А., Гузар В.М. Ментальне тренування в психологічній підготовці стрильців / Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П.Драгоманова. Серія № 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт): зб. наукових праць /За ред. О.В. Тимошенка. – Київ: Видавництво НПУ імені М.П. Драгоманова, 2020. – Випуск 6 (126) 20. – С. 110-114 DOI 10.31392/NPU-nc.series 15.2020.6(126).24

4. Стрикаленко, О.Г. Шалар, Г.В. Сільвестрова Домінуючий тип мислення гандболісток високого класу [Текст] / Є.А. // Медико-біологічні проблеми фізичного виховання різних груп населення, ерготерапії, інклюзивної та спеціальної освіти : матеріали VI наук.-практ. конф. (м. Луцьк, 9 грудня 2020 р.) / ред. В. В. Чижик. – Луцьк: ЛІРоЛ 2020. – С. 167-169

5. Стрикаленко Є.А., Шалар О.Г., Барановська Ю.В. Особливості техніко-тактичних дій розігруючих гравців в баскетболі.[Текст] / *XIV International scientific and practical conference «Solving Scientific Problems Using Innovative Concepts»* (March 13-15, 2024) Copenhagen, Denmark. International Scientific Unity, 2024. p. 149-154.

6. Шалар О.Г. Вдосконалення технічної майстерності волейболістів за допомогою м'яча зі зміщеним центром тяжіння [Текст] / Гузар В.М., Деркач В.М., Стрикаленко Є.А., Шалар О.Г. *Scientific Collection «InterConf»,* (223): with the Proceedings of the 5th International Scientific and Practical Conference «Science in the Environment of Rapid Changes» (November 6-8, 2024; Brussels, Belgium) / comp. by LLC SPC «InterConf». Brussels: De Boeck, 2024. p. 277-283. ISBN 978-2-8037-1533-6 (series) DOI 10.51582/interconf.2024.223

7. Yevhenii Strykalenko, Oleh Shalar, Viktor Huzar, Serhii Voloshynov, Vladislav

Homenko, Serhiy Bazylyev Efficient passage of competitive distances in academic rowing by taking into account the maximum strength indicators / Journal of Physical Education and Sport (JPES), Vol.20 (6), Art 474, pp. 3512 - 3520, 2020 online ISSN: 2247 - 806X; p-ISSN: 2247 – 8051; ISSN - L = 2247 - 8051 DOI:10.7752/jpes.2020.06474

8. Strykalenko,Y., Huzar, V., Shalar, O., Voloshynov, S., Homenko, V., & Svirida, V. (2021). Physical fitness assessment of young football players using an integrated approach. *Journal of Physical Education and Sport (JPES)*, 21 (1), 360-366. http://dx.doi.org/10.7752/jpes.2021.01034

INTERNET – ресурси (Основні Web-сторінки в INTERNET).

1. www. sportsscience. org.
2. www. tmfv.com. ua.
3. www. nbuv.gov. ua.